

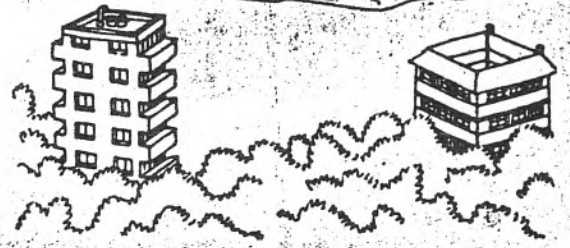
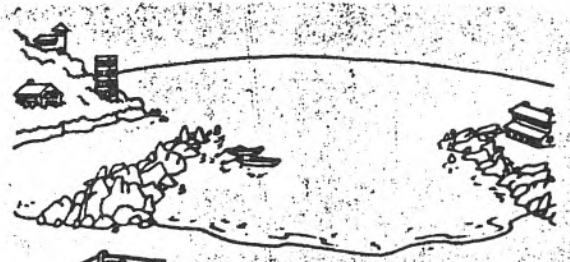
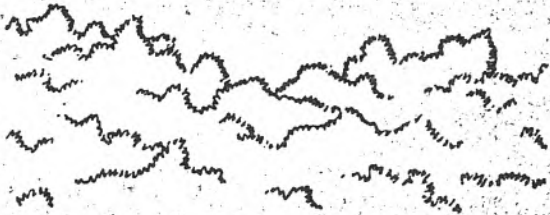
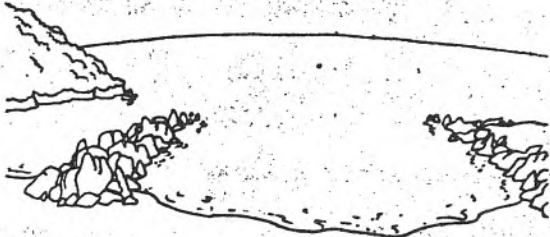
CAP

VERNELL

Nº 11

Capdepera-Cala Rajada

Novembre 81

CORK

pes cap que crema

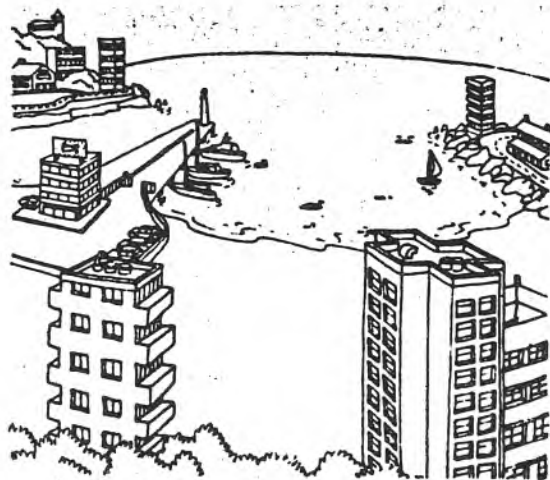
L'Agulla quan no està amenaçada pel foc hi està pel ciment i l'especulació. Aquests dies han comparegut al Saló d'Actes de l'Ajuntament de Capdepera una maqueta i uns plans presentats per la família Balaguer com a projecte per a urbanitzar l'Agulla.

El projecte arriba fins a les barreres de Ca'n March i en certs endrets arriba més prop de la mar que el mateix camí de l'Agulla. Encara no hem pogut tenir un informe tècnic, però es tracta d'urbanitzar uns 360.000 mts. quadrats, amb la possibilitat de crear unes 3.000 places entre hotels i xalets. Nou hotels de trescentes places i tot lo que vos podeu imaginar.

Tots recordam la força amb que els partits nos digueren en el "Recreo", quan nos demanaven el vot: "CALA AGULLA PARC NATURAL". ¿Què en queda d'aquella vehemència? N'haurem de parlar amb més deteniment, però hem cercat unes primeres impressions.

SALVADOR MOLL (Batle, PSOE)

Mirau, les coses no se poden dir sense conèixer l'història que els ha duit. Res m'empipa més que les veritats a mitges. Una de les grans reivindicacions dels partits fou "Cala Agulla, parc natural". Jo vaig dur a pleno aquest assumpte i a la fi aprovaren que es fes un pressupost per fer el projecte de parc natural. El projecte costava cent cinquanta mil pessetes. El PCIB va dir que amb aquesta quantitat es podien comprar sabates per que els municipals anassin a apagar foc. Es significatiu això, ¿no ho trobau? Perduda aquesta oportunitat vàrem establir uns primers contactes amb la família Balaguer que va fer unes propostes inacceptables. El meu partit defensava que es respectàs una zona verda des de la mar fins a una línia imaginària que anàs des dels apartaments Cala Barca fins a la cantera. Després la família Balaguer ha presentat la maqueta que tenim a l'Ajuntament i tampoc no me convenç perquè dona manco zona verda de la que tocaria donar com a urbanitzador. L'únic és que la col·loca a primera línia. Noltros pensàvem que quedassin 300 o 400 metres i així només en queden devers 150 entre la mar i les urbanitzacions. En darrer terme això encara no ho hem estudiat com a partit i jo pens que aquest mes s'haurien de aprovar provisionalment les normes subsidiàries.

XISCO TERRASSA (UCD)

Encara que no haguem fet un estudi a fons d'aquest assumpte jo ja tenc un criteri format al respecte. Ara bé, a nivell de partit encara ho estam discutint i jo no vull influir amb la meua opinió damunt els companys. De totes les maneres l'urbanització o no de Cala Agulla no és una cosa de avui per demà; això ho ha de veure la comissió d'urbanisme, l'equip redactor de les normes subsidiàries i, en cas de que s'admetés el projecte tal com està presentat, cosa que dubt, després passaria al Consell perquè aquest hi doni el seu consentiment i passi a informació pública. Llavors seria el moment de presentar impugnacions tant per part dels particulars com de les entitats.

pes cap que crema

COLAU ALZINA (PCIB)

El PCIB de Capdepera és l'únic que ja ha donat la seva opinió oficial i que és la que pensam mantenir. Noltros pensam adoptar una postura d'oposició total al projecte presentat. No creim que sigui una postura demagògica, sinó la convicció de que aquesta seria només la primera passa cap a la degradació total de la reserva natural més important del nostre poble i una de les més hermoses de Mallorca. Cedir ara, per molt bé que ens ho vulguin presentar, és posar les fites per a que la zona de l'Agulla es converteixi ni més ni manco que en un complexe hotelier que només pot beneficiar a uns pocs. En últim cas, si la proposta prospera, pensam recórrer a una campanya de conscientització popular per tal de mirar d'evitar lo que presumim que pot esser un vertader desastre.

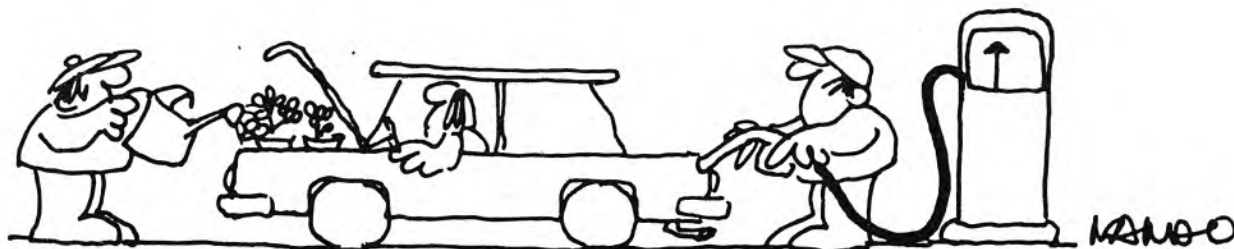
PACO BARBON (CD)

No vos puc dir res perquè no he vist la maqueta ni sé res del projecte de

que em parlau. L'únic que puc dir-vos és que fa més d'un any, en una reunió que tenguérem a l'Ajuntament amb motiu dels problemes que tenguérem sobre el camí que servia per a proveir els bars de l'Agulla i per a evitar una ruptura, el Sr. Balaguer va parlar d'un projecte i va dir que el presentaria. Però jo no n'he tornat sobre res. També devers aquells mateixos dies nos visitaren els representats dels moros que volien tirar endavant un projecte en el que hi volien invertir 500 milions de dòlars.

JOAN PALLICER (PSM)

Només vos puc dir lo que opinen els altres partits. El projecte presentat ocupa 360.000 metres quadrats. El PSOE demana més zona verda; així l'urbanització es quedaria amb 320 ò 340 mil metres quadrats. UCD només acceptaria una extensió de 120 ò 140 mil metres. El PCIB no vol cap projecte, vol que l'Agulla sigui zona verda. Jo ho he de consultar a Palma. Personalment estic amb el PCIB sobre aquest tema.

Hem fet aquest número:

Joan Nebot	Pep Terrasa
Mari Germa Melis	Maria Vives
Joana Colom	Joan M. Rosa
Jaume Fuster	Pepeta Bestard
Biel Pérez	Mateu Gili
Toni Garau	Margalida Rexach
Ani Muñoz	Angel López
Maria del Carme Fuster	
Gregori Mateu	
Miquel Llitas	

Bolletí de l'Obra Cultural Balear
Capdepera-Cala Rajada
Novembre 1981
Carrer d'es Port, 43 - CAPDEPERA
Dipòsit legal: P.M. 497/80

Els articles publicats en aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus autors.

plaça des sitjar

EL QUI BARATA... Pareix que una de les maneres de que el Castell torni al poble de Capdepera consisteix en negociar certes reformes de les normes subsidiàries en benefici dels actuals propietaris. Llàstima que el poble no pugui admirar un gest de generositat i es vegi obligat a mercadejar. Esperem que d'una manera o de l'altra al Castell li arribi la restauració abans de que estigui en terra.

PLA DEN COSSET Això sí, els jardinetes que hi ha a les vores de les escalonades així com l'arribada al Castell han tornat a sonriure. Qualcú els ha dedicat una estona, és d'agrair.

TERRATREMOL Molts s'han pensat sentir-lo quan passaven amb el cotxe per la travessia B. Covas. No es tracta d'això, sinó que del caramull de clots que allà hi ha des de fa anys Obres Públiques només n'ha tapat tres o quatre.

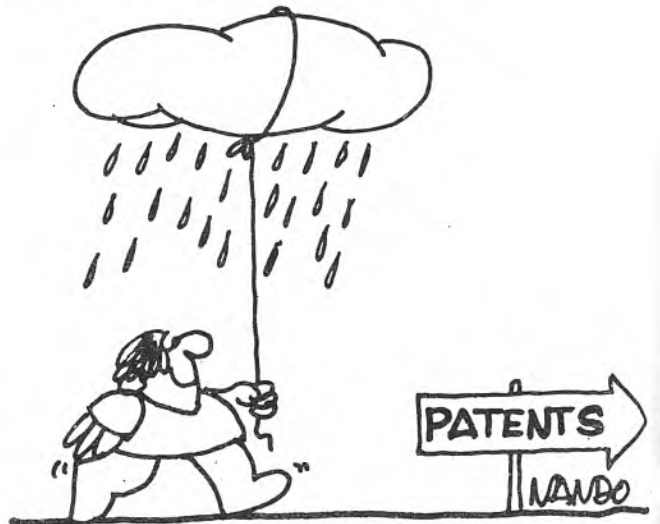
ALTAVEUS o ALTRES VEUS Dia 28 d'octubre començaren les proves dels altaveus col·locats damunt l'Ajuntament. No sabem si la fatallitat o el desig de que mos il·luminin el Castell de franc va fer que les primeres paraules fossin d'un reportatge que la premsa d'aquells dies havia fet sobre En Josep Melià... Per si un cas pot completar l'informació: tot seguit escoltàrem unes paraules sobre la OTAN i unes altres sobre el futbol.

CONTINUITAT A l'Associació de Pares de l'escola de Cala Rajada s'han fet eleccions i ha sortit reelegida presidenta Na Joanita Terrassa.

CINE El teatre Principal de Capdepera ha tornat a obrir les portes. Esperem que l'acompanyi la qualitat.

CAUEN S'ha hagut de cordonar una part de la plaça de les escoles perquè el perill d'esbaldrec és cada vegada més inquietant. Esperem que els papers facin via i es pugui arreglar prest.

BON TEMPS L'estiu s'ha allargat molt més de lo que podíem esperar i ha deixat les butxaques d'un bon grapat de gent més farcides de lo que en feien comptes. Les nombroses obres que hi ha mogudes a Cala Rajada no men ten. També les barques han pogut fer molts de jornals i bones captures. Com que els turistes han fuit els preus han hagut de baixar. El sol no ha estat tan dolent.

AIXÍ, NO Molts ho pogueren veure perquè succeí devora l'aljub de la plaça de l'Orient. Dia 25 d'octubre devers les 12'30 passaven els policiaes de tràfic amb les motos quan un grup de jovenots els xiularen. Els motoristes tornaren arrera i un d'ells es va prendre la justícia per les seves mans i va massolar un dels joves. Ho repetim: Així, no! ni els uns, ni els altres.

GANES Ganes d'aprendre tenen més de vint persones que els dimarts i dijous assisteixen a l'escola d'adults de S'Alzinar.

MALESTAR Generalitzat davant els numerosos casos de lladres que fan nets xalets, apartaments i fins i tot joieries. Dia 23 entraren a la joieria Adrover de Cala Rajada. Lo pitjor el sentiment d'indefensió que molts tenim.

GUERRA L'han declarada a les cuques de pi que els focs de l'estiu passat no varen tenir temps de torrar. Els primers dies d'aquest mes hem sentit el bronziment de l'avioneta que fugava els pinars que mos queden.

SANG Pareix que s'ha apagat un poc la generositat dels donants. Dia 24 a Capdepera només en comparagueren 17. Mem si mos animam!

BONY No sabem de qui és, però entre el local del PCIB i la Banca March, enmig del carrer, ha sortit un altre bony. Ja veurem què en sortirà.

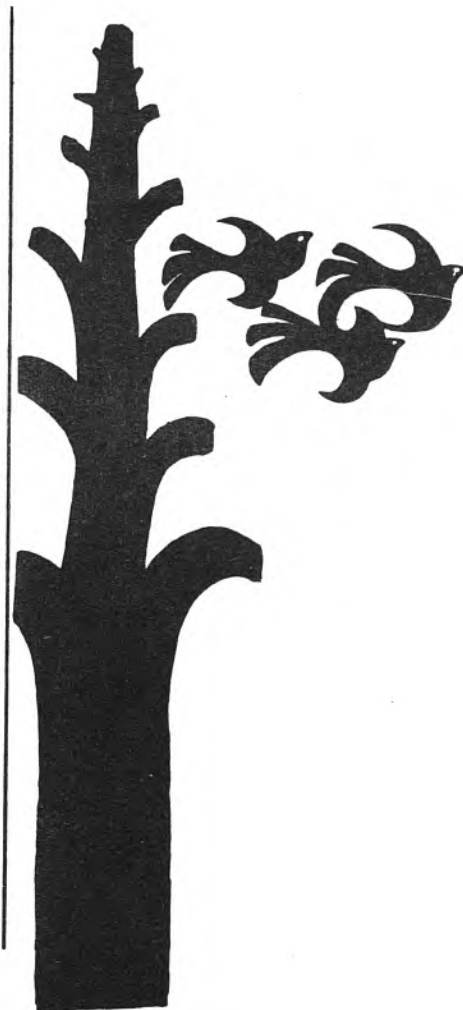
COA La duen les escales del carrer del Recreo. Diuen que ara no les vol pagar ningú. Ho haurà de pagar el poble, com sempre.

LA TARDOR

La tardor ve. Despullet queda
l'arbre que, pel febrer,
sota els vents gojós floria.
A son fullam caigut,
mig groc, estès en terra
el recull l'ovella
i n'és el seu sustent de cada dia.
Vola l'abella ben lleugera
cap al casull dins la garriga
a transformar dolçor en mel i cera;
la bresca creix com creix la cria,
fan l'equipatge l'oronella i la falzia
pel traspàs fer prompte a altra terra,
que la fredor que s'acosta
l'enteniment i el cor aterra
i un misteriós instint força dona
en el seu vol provar sort
per a la llarga travessia que els espera.

Ve la tardor, corca l'oliva,
madura el caqui, seca la figa,
cau la garrova del garrover;
olor de prebes torrats, fum de clovelles,
coca amb llampugues en menjaré.
Feta l'estiuada de la llagosta
adoba xarxes el mariner,
més la barqueta queda amarrada
fins que se calmi la marejada
de xaloquera, de llevantada,
de la ventada d'hivern que ve.

¿Altra vegada, de la mà d'aquest any,
tardor aquí has tornada?
Oh vellesa que s'en ve, mai desitjada!
Niguls passants, flors mentideres,
el cel deman, dona estimada,
a on s'és fuit l'amor etern
que, plorant, un vespre prometeres.
Tendran la culpa les privacions,
els desencants, les sopegades.
¿O serà, tal volta, dona, que t'has cansada?
Passant els anys -fugir i tornar-
la tardor has vist massa vegades!

perquè ?

PER QUÈ és més fàcil parlar
que escoltar?

PER QUÈ sense haver plogut hi ha tants
de regalims en el nostre poble?

PER QUÈ tanta gent en surt cremada
dels treballs en bé de la
societat?

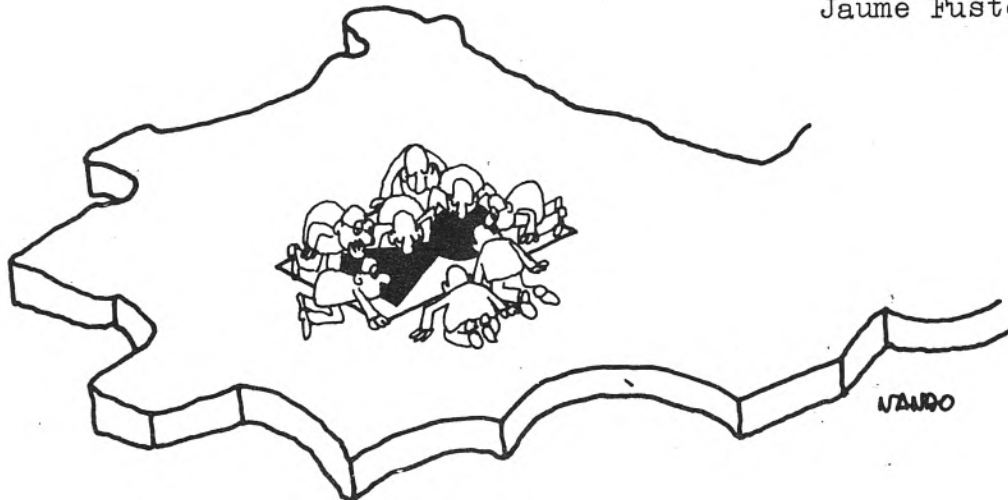
PER QUÈ hi ha gent que li fa por
opinar donant el nom?

Lleuger de bossa,
feixuc d'afanys,
camino per la vida
trepitjant anys.
Les portes de ma casa
no tenen panys,
ni tenen límits
mos viaranys.

Lleuger de bossa,
feixuc d'afanys,
tinc una gran fortuna:
els meus companys.
Entre nosaltres
no hi ha paranys,
ni hi ha recels
ni desenganys.

Lleuger de bossa,
feixuc d'afanys,
estimo de la vida
dies, mesos
i anys.

Jaume Fuster

NUS EN PARAULES — TONI GARAU

- 1.- Si tens tantes coses, ¿on ets?
- 2.- Plorar també fa els ulls nets.
- 3.- L'única diferència entre el mossegar i el riure és l'estretor d'unes dents.
- 4.- Demanaria que l'Església de Mallorca canviàs allò de "creim en el cel" per "creim en la mar". És més a prop, més blava i més nostra.
- 5.- ... i encara el volen ressuscitar.

HAN NASCUT:

Francisco Cerro Flaquer
Juan Manuel Cerro Flaquer
María Victoria Vivancos Espín
Sara Rodríguez Navarro
Sergio Romera De la Rosa
José Moragues Vives
Catalina Ferrer Pons

S'HAN CASAT:

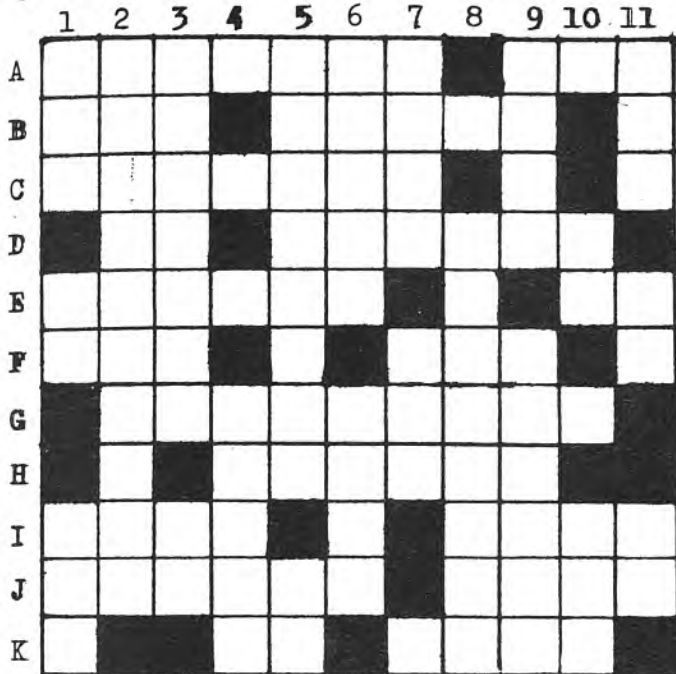
Mateu Serrat Reus amb
Maria Font Gayà

HAN MORT:

Bàrbara Torres Carrió
Joana Morey Melis
Adelina González Dacosta
Margalida Nebot Font
Jeroni Carrió Terrassa

passatemps

PEPETA BESTARD

HORITZONALS: A) Vas per posar el sucre.- Membre del que els ocells i els insectes es serveixen per a volar.- B) Planeta.- Al revés; tenen preu, costen uns doblés.- Consonant.- C) Compromés a complir alguna cosa.- Símbol químic del urani.- Vocal.- D) Preposició llatina.- Instrument que serveix per escriure o dibuixar.- E) Carregós, pesat o molestós.- Vocal.- Terminació verbal.- F) Tractament anglés.- Consonant.- En aquest moment.- Abreviatura de punt cardinal.- G) Generalment, universalment.- H) Consonant.- Arab, relatiu a l'Aràbia.- I) Al revés; vas de fusta o de metall en forma de con.- En la numeració romana, cent.- Mullada, banyada.- J) Equivocació material.- Al revés; dona que té fills.- K) Abreviatura de punt cardinal.- Nota musical.- Al revés; nom de dona.-

VERTICALS: 1) Al revés; plural, embrió.- Renou agradós.- En plural, article.- 2)

Preparar un terreny per a l'edificació.- 3) Caldera petita.- Pedra preciosa.- 4) Consonant.- En la numeració romana, un.- Consonant.- Abrigar amb roba.- 5) Incloure, ajuntar, considerar reunides varies coses.- Infusió.- 6) En plural, certa moneda.- Substància reinosa.- 7) Gran, elevada.- Preposició.- Vocal.- 8) Vocal.- Semblar, parer.- 9) Aquest dia.- Instrument per aferrar els vaixells al fons de la mar.- 10) En la numeració romana, cinquanta.- Afirmació.- Consonant.- Moviment d'un peu cap endavant per anar d'un lloc a l'altre.- 11) Madona, senyora.- Nota musical.- Al revés; part del braç des del puny fins l'extremitat dels dits.

SOLUCIONS DEL NUMERO ANTERIOR:

HORIZONTALS: A) Desagradar. B) En. Gerreria. C) Camí. acO. B. D) amalca. Omis. E) Do. Laura. U. F) Arena. Sàtir. G) Acord. CI. D. H) nroteR. icA. I) O. Nata. O. CL. J) R. Or. Pa. Eta. K) dimít. Salat.

VERTICALS: 1) Dècada. Nord. 2) Enamorar. I. 3) S. Mà. Ecònom. 4) Agil. Notari. 5) Ge. Claret. T. 6) Rr. AA. Drap. 7) Ara. Us. As. 8) Decoració. A. 9) Aromàtic. El. 10) rI. I. I. Acta. 11) Absurd. laT.

COMUNICATS

ES FARALLÓ

Hemos recibido de la Asociación de Vecinos Es Faralló un informe de sus últimas actividades y proyectos entre los que cabe destacar:

- Colaboración con las fiestas de San Roque: 400.000 pts.
- Limpieza de la playa y su entorno.
- Colaboración con la Cruz Roja Espa-

- Contratación de dos personas.
- Colaboración en la Feria Náutica Internacional de Dusseldorf para promoción de la Prueba Internacional de Windsurfing de Cala Rajada.
- Adquisición de una máquina para extraer arena del fondo del mar y depositarla en la playa.
- Adquisición terrenos polideportivo y donación al Ayuntamiento.

aquest Jesucrist de bons i de veres

Els catòlics res no saben, els qui van per lliure tampoc saben res, tan sols nosaltres coneixem la veritat perquè la posseïm. Jo crec que els companys Margarita i José, amb la seva crítica al meu primer escrit sobre Jesús i l'Evangelí diuen ben poca cosa, la que respon és la ideologia de l'Església Evangèlica com a institució religiosa. Ideologia és la justificació interessada des de dalt d'un ordre imposat als qui estan a baix, a la base que és governada des d'una sobre-estructura político-religiosa i no ho sap. Aquesta és la torre del poder. Per això les ideologies són dogmàtiques i reaccionàries. Reaccionari vol dir contrarevolucionari; que atura la revolució. Dogmàtic vol dir que pretén tenir l'exclusiva de Déu en la terra, i a això jo li dic manipulació de Déu. M'agradaria molt que l'Església protestant no dogmatitzés ni fes tan absolut el seu Jesucrist - "real" perquè és a partir de la comprensió d'uns homes que, com tots, s'equivoquen i que no esgoten la veritat ja que aquesta està dins tots

dicar la veritat de Déu com una esperança d'alliberació per al present històric.

20) A partir de l'Evangelí no es pot reconstruir la vida de Jesús. Els evangelis no ens donen ni un sol date històric, sense implicació telògica. Tot són veritats de la Fe que responen a les preguntes i problemes d'una comunitat molt concreta, que estan expressades plàsticament i simbòlicament, i que s'han d'interpretar perquè l'home del segle XX les pugui entendre; els evangelis són Paraula de Déu, però al mateix temps són fruit d'una cultura de fa vint segles, radicalment paraula d'home. Cada Evangelí ens planteja un Jesús diferent, que diu diferents paraules a l'hora de morir (Mt27,46; Lc23,46; Jn19,30). Com quedam? Què és lo que va dir? Malgrat aquesta presència de les comunitats dins els evangelis, un investigador tan de fiar com Dibelius diu que hi ha fets històricament certs; el darrer sopar, el captiveri de Jesús a la nit, la caminada fins a la creu i la crucifixió.

30) Aquí els companys demostren una mala lectura del meu text, perquè jo no dic que Jesús fou un guerriller, si

i és per a tots. És així que la veritat no és ni el sectarisme ni el tancament religiós dintre d'un somni de puresa carismàtica.

Jo crec sincerament que cap interpretació de la persona de Jesús i del seu missatge pot tenir la pretensió de ser definitiva puix que la creació de la llibertat humana és una tasca històrica per a tots els homes. Per això he mirat de respondre de la manera més evident a una crítica que crec equivocada:

10) La Bíblia no conta fets històrics sinó que exposa veritats des de dintre de la fe i per a la fe. Lo que importa no és l'ordre cronològic de la Història sinó la revelació de la realitat divina dintre de la Història. És així que la Bíblia no segueix ni a prop fer, la Història secular, sinó que la transforma per a reinvin-

nó que mor com un guerriller ja que el romans aplicaven aquesta pena de mort tan sols als revolucionaris polítics o zelotans. Per altre part, l'Evangelí ens dona indicis de que dins el grup de Jesús hi ha zelotes (Mc3,18; Lc6,15; Acl,13) per el fet de que al prenimient de Jesús, al manco una persona va armada (Mc14,47).

Creo que les paraules de Jesús no tenen, de cap manera, un significat conformista, tal com pretenen els companys:

- "Donau a Déu lo que és de Déu". Palestina, la terra de Déu, ha d'esser lliure, no pertany als romans.

- "i al César lo que és del César". Els romans s'en poden tornar endur tot lo que han duit.

La Sala

29 - octubre - 1981

EXTRACTOS DE ACUERDOS DEL AYUNTAMIENTO PLENO

30 - julio - 1981

Nuevas tarifas "Aguas Capdepera": 25'90 pts./m3. y cuota fija segun entidad.
Subida precio recogida de basura 21'33 %.
Rotulación y numeración de casas con rótulos de cerámica.
Estudio del tema Guardería Infantil.
Aumento impuesto gastos suntuarios 15 %.
Encargar a Maria Massanet y Miguel Flaquer el inventario y ordenación del archivo municipal.
Consignar una partida del presupuesto ordinario para la Biblioteca Municipal.

14 - agosto - 1981

Sesión extraordinaria para denunciar los perjuicios ocasionados y exigir responsabilidades, si ha lugar, a GESA por repetidos cortes suministro eléctrico.

26 - agosto - 1981

Autonomía vía art. 143: 7 a favor y 3 en contra.

1 - octubre - 1981

El Sr. Secretario del Ayuntamiento pasa a ser propietario de la plaza.
Modificación plus valías: 700 pts. terrenos 1ª categoría, 600 pts. los de 2ª.
Demás categorías no cambian.
Subvención 5.000.000 pts. concedida para depuradora será destinada a la ampliación del camino de Ses Talaioles.
Agua potable y saneamiento de Capdepera a través de contribuciones especiales.
Fosa aséptica para la Casa Consistorial.
Gestiones para obtener unos terrenos para oficina de Correos en Cala Rajada.
Obras camino Ses Talaioles por concierto directo.
El Ayuntamiento acuerda colaborar con la Asociación de Vecinos Es Faralló en diversas mejoras del municipio.
Aprobada la Ordenanza de Policía y Buen Gobierno para el término municipal.
Solicitar al Excmo. Sr. Presidente del Gobierno referendum sobre la OTAN. Votos: 7 a favor; 5 en contra.
Enérgica protesta a varios Organismos oficiales por los sucesos acaecidos en relación a los incendios forestales. Solicitar ayuda para repoblación forestal.
Un puesto de pescado en el mercado de Capdepera y ampliación del mercado de Cala Rajada.
Muro de contención de las escuelas de Capdepera, pendiente aprobación Consell.

Modificación ordenanzas municipales:
Terrenos uso público playas con elementos flotantes.

Terrenos uso público ocupados por mercancías, andamios, escombros, etc.

Zanjas vía pública.

Recogida de basura.

Mesas y sillas en vía pública.

Nueva oposición a Sargento de la Policía municipal.

Escrito Jefatura Puertos sobre la construcción Paseo Marítimo Cala Rajada y bar, aseos y vestuario en la Playa Son Moll. Aceptadas las condiciones.

Adaptar la zona anexa al puerto deportivo al Plan General de Ordenación.

5 - noviembre - 1981

Aprobación proyectos infraestructura Son Moll y otras zonas de Cala Rajada. Para Son Moll, contribuciones espectaculares.

Aprobadas Cuentas Generales del Presupuesto y Patrimonio 1979-80.

Ofrecimiento zona vial c/ Norte.

Acordonar terreno lindante Plaça de la Constitució 1978 y Centro Escolar de Capdepera, por grave peligro derrumbe, y urgir al Consell.

Declarar de urgencia las obras de bar, aseos y vestuarios Son Moll. Se cree más conveniente ubicarlos en el lugar del chiringuito actual.

Subvención del Consell para la Oficina de Turismo y actividades deportivas escolares.

El Sr. Secretario informa al Consistorio de la Sentencia dictada por la Sala de lo Contencioso de la Audiencia Territorial de Palma, en relación con el contencioso-administrativo interpuesto por D. Gabriel Balaguer Riera contra la adjudicación de los bares en la playa de Cala Agulla, en la temporada 1980, en favor de la Asociación de Vecinos Es Faralló. Dicha sentencia afirma que los acuerdos del Ayuntamiento se ajustan a derecho.

Contratación directa con Coexa S.A. para ampliación del camino de Ses Talaioles

entrevistes====entrevistes====

Tots estam especialment sensibilitzats entorn del problema de la qualitat dels aliments. Uns maten més aviat i altres tira a tira. Els darrers temps hem vist més que mai el menescal i el bat le passejant pel mercat. Tampoc ignorem la notícia de que s'han trobat aliments en mal estat a qualque establiment. Tenim una certesa: el menescal en deu sobre moltes de coses... I un dubte: ¿voldrà dir res? Ho provarem, En Jaume Ferriol accepta l'envit.

-SI UN MANESCAL VOL ESSER RESPONSABLE A LA SEVA ZONA, ¿ES BO DE FER?

-Depende. Si tiene la colaboración y ayuda del Alcalde, de los municipales, de los cocineros, de los carniceros, pescaderos y tenderos, sí es fácil y agradable. Pero si alguno falla, entonces no es tan fácil y sí muy desagradable.

-TU QUE VEUS LES CONDICIONS EN QUE ES TROBEN ELS ESTABLIMENTS I LES SEVES INSTAL·LACIONS, ¿TENS POR D'INTOXICAR-TE?

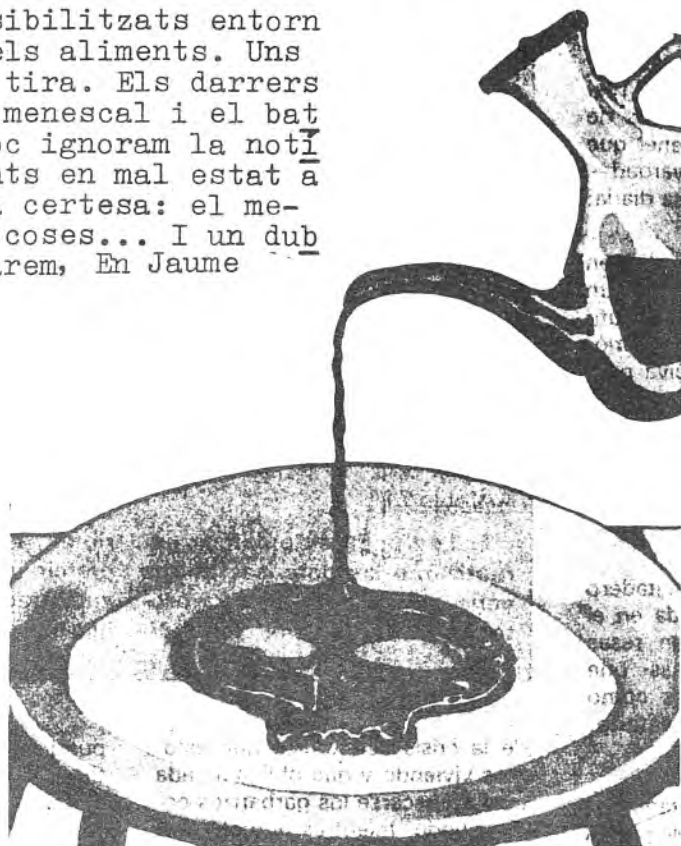
-No tengo miedo de intoxicarme, pero sí temo por los turistas. Los establecimientos y cámaras en general están en unas condiciones aceptables. Lo que puede fallar, y es lo que más me preocupa, es alguno de los responsables, bien por falta de escrúpulos, por falta de conocimiento de su cometido, por descuido o el error que supone no desechar alimentos pasados.

-QUINS PUNTS SANITARIS MÉS CONFLICTIUS HI HA AL NOSTRE MUNICIPI?

-El más conflictivo es la falta de alcantarillado en Capdepera puesto - que las aguas residuales y fecales - pasan de una casa a otra para salir a la calle y discurrir por la cuneta. Este es un problema muy grave y peligroso. Permítanme aconsejar a todos los "gabellins" que no se cansen de pedir a quién corresponda, que se hagan rápidamente el alcantarillado y depuradora.

-DESPRES DE LO OCURRIT EN ALGUNOS ESTABLIMENTS HOTELERS, ON ES VA DETECTAR MENJAR EN MAL ESTAT, ¿CREUS QUE ELS TURISTES PODEN VENIR TRANQUILS?

-Creo que pueden venir tranquilos mientras podamos detectar a tiempo los fallos. No sería lo mismo si no controláramos a los establecimientos y transportes.

EL TORRENT DE CANYAMEL, ¿ÉS UN FOCUS DE CONTAMINACIÓ O NOMÉS DE MALES OLORES?

-El torrente de Canyamel es un foco de contaminación en el recorrido desde Artá hasta la playa de Canyamel. Y donde existe mayor peligro es en la desembocadura, donde he visto a muchos niños bañándose o jugando en sus aguas. Los olores solamente son una mala nota para los turistas y es pañoles que nos visitan.

-¿QUE HI HA D'AIXÒ DE LES MATANCES A LES CASES PARTICULARS?

-Está claro en el Bando del Alcalde. Personalmente, creo que es una tradición que no debe desaparecer, a parte de ser una despensa para todo el año. Corremos el peligro de que desaparezca la típica sobrasada artesana mallorquina.

-BASTA UN MANESCAL PER A CAPDEPERA I CALA RAJADA?

-Sí, porque son suficientes menos de tres semanas al mes, con ocho horas diarias, para hacer el recorrido de todos los establecimientos. Por lo cual queda tiempo para otros servicios. Y ésto, en los meses de verano. En invierno sobran más de dos tercios.

-COM I AMB QUI ESTÀ REPARTIDA LA INSPECCIÓ SANITÀRIA AL NOSTRE POBLE?

-Los tres sanitaris (el mèdic, el farmacèutic i el veterinari) te nemos cada uno unos cometidos específics, y cuando es necesario abordamos el problema los tres juntos. Normalmente, el mèdic se ocupa de las campañas de vacunaciones y reconocimiento de los niños de las escuelas,

así como de la higiene de las clases. En cuanto a los adultos, se ocupa principalmente de los que trabajan en la manipulación de los alimentos. El farmacèutic, por su parte, se ocupa de la toma de muestras, de los análisis clínicos de las aguas y otros líquidos, etc. Lo que es la inspección - propiamente dicha, de establecimientos y transportes, la hace el veterinario.

A la Redacció de "Cap Vermell" mos hem demanat més d'una vegada: "I els pagesos, ¿no deuen tenir res que dir?" Potser es tracta d'un sector de la nostra societat tan avesat a passar despercebut que fins i tot quan les demanes notícies creuen que no hi ha res que tengui interès especial per posar-ho damunt una revista.

Perquè voldríem que la pagesia també tengués lloc i veu a la nostra revista hem demanat a un parell de conradors:

- 1.- ¿QUINA OPINIÓ TENS DE LES SUBVENCIONS ESTATALS?
- 2.- ¿QUINA PASSA CREUS QUE S'HAURIA DE DONAR PER COMERCIALITZAR ELS PRODUCTES DEL CAMP?

3.- L'UNIO DE PAGESOS, ¿SEGUEIX LES SEVES ACTIVITATS?

PERE MELIS, "Colom"

- 1.- Només tenim subvencions del petroli. Estan mal repartides. Culpa de que uns han tengut por de declarar tot quant tenen, pels impostos, i altres han declarat més sense por. Els que han declarat lo que tenen cobren lo just. També hi ha subvencions per la poda i sembra d'ametlers però encara no han arribat.
- 2.- La primera passa és tenir confiança els uns en els altres. Mentre no anem plegats no farem res.
- 3.- No. A Capdepera està ben morta. No tenim reunions ni contactes.

PEP MAYOL, "de Son Terrassa"

- 1.- Aquestes subvencions estan molt desequilibrades. Essent tots els conradors iguals, uns cobren més i altres manco. Endemés no basten per res i al cap de l'any no suposen cap ajuda.
- 2.- Equilibrar els preus. A noltros mos pugem els abonos i la llavor més d'un 25% i mos baixen els preus de les metles i productes que hem de vendre. Noltros no podem donar cap passa mentre no fugi l'intermediari, ell és el que xucla. Tots noltros feim la feina i ell cobra, però per altra banda no podem fer res sense ell. L'única solució és que tots els conradors s'uneixin a la cooperativa i que tots formin un sol grup.
- 3.- La Unió de Pagesos existeix, però a Capdepera està com a aturada.

PERE FLAQUER, "de Ses Cloves"

1.- Això és molt complexe. Noltros no-més en rebem pel gas-oil, i aquestes subvencions vénen molt desequilibrades; uns cobren molt i altres molt poc. La Cambra Agrària intentà fer un estudi lo més exacte possible damunt les quarterades a llaurar per cada conrador i segons la potència de cada tractor. L'enviàrem a Palma i vengueren els dobbers tot al revés: els que conren molt i viuen del camp cobren manco i els senyors que els diumenges van a llaurar una finca en reben més. La Cambra està mirant de arreglar-ho. En quant a altres subvencions, l'any passat vengué un perit per mirar lo de exsecallar i sembrar ametlers joves, però no ha arribat res.

2.- Que tots els pagesos es cooperativitzin. Només hi ha aquesta solució. Fugir dels intermediaris a través d'una cooperativa.

3.- A Capdepera no funciona, però a Mallorca sí. Abans fèiem trobades cada mes i pagàvem una quota, però fa temps que no es fa res.

L'amo'n MIQUEL COLOM

1.- Jo ja estic retirat i no n'he de demanar, però en vaig sentir un que deia: ¿com puc demanar dobbers a l'Estat si tot quant colliré no em bastarà per pagar lo que hauré manllevat?

2.- Lo seu és fer cooperatives, però pareix esser que les que hi ha s'esbordellen. Aqueix mal ja és vell. El camp no té remei. Record que quan es va fer el sindicat del carrer nou varen decidir de comprar els porcs als pagesos i dur-los a Barcelona, oferint més bons preus que els mercaders que aquí compraven per als catalans. Quan

els catalans se'n temeren oferiren preus més alts que els del sindicat i de dos-cents porcs que hi havia apuntats només se n'enviaren vuitanta.

3.- Jo no ho som i no ho puc dir, però crec que no.

JAUME JUAN MAYOL

1.- No crec que les subvencions siguin la manera més efectiva de ajudar al conrador. Per exemple: Un tractor val un milió i mig de pessetes. Si l'Estat ens llevàs tota la Seguretat Social que pagam al comprar-lo, des de que se comença la seva fabricació fins a la venda, seríem molts els que el podríem comprar. Així no.

2.- L'única sortida que tenim és anar cap al cooperativisme. Ara, que la primera passa a donar és mentalitzar els conradors dels aventatges que li pot donar la cooperativa.

3.- A nivell nacional sí. A nivell provincial també. A nivell local... la cosa s'embruta. Hi ha una falta total d'interés per part del pagès, gairebé alarmant, pareix que se'n fot de tot. I jo crec que l'hora de rentar-se les mans ha passat. Hi ha que fermar-se les sabates i recomençar la lluita si volem arribar a conquerir qualche cosa per les nostres millores.

LLOCS DE VENDA:

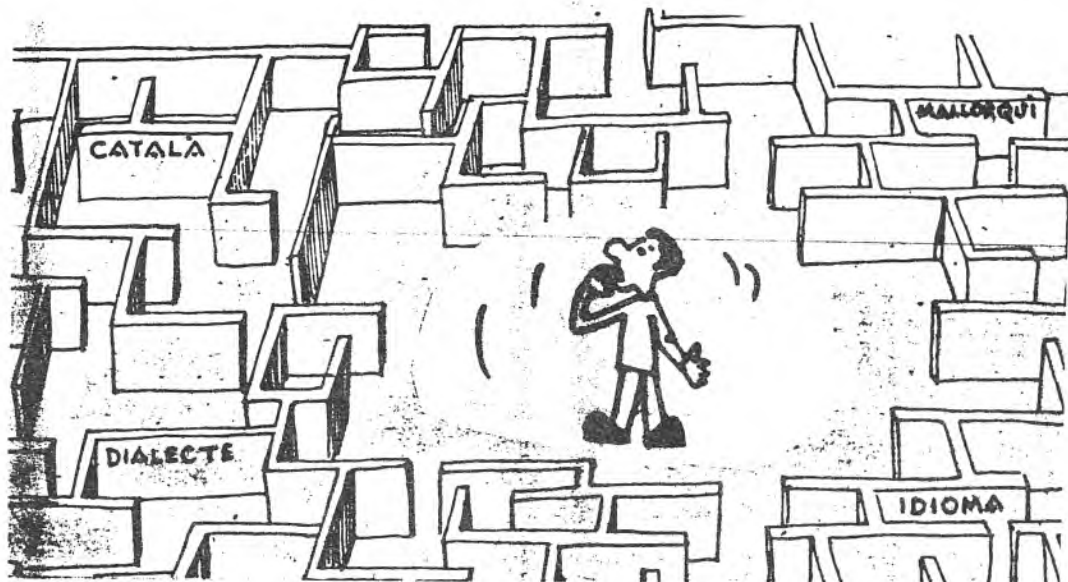
- Els tres Estancs de Capdepera i Cala Rajada.
- Llibreria. Plaça de l'Orient.
- Llibreria. Cala Rajada.
- Llibreria Escolar.

Quan era petit, a l'escola, el mestre ens ensenyava que el mallorquí era un dialecte, que sols servia per parlar-lo per casa; que s'havia d'aprendre el castellà, no només perquè era l'idioma de l'Imperi, sinó perquè era una de les llengües més belles del món. Com totes les veritats d'aquell temps era una veritat a mitges. El català no el mos anomenaven per res, com si no existís. ¿Hi havia una mena de contrasenya per confondre-nos, o era que els mestres estaven confusos ells mateixos? Jo crec que hi havia un poc de cada cosa. Lo cert és que dins l'escola no podíem ni parlar la nostra llengua, "perquè era un dialecte", una mena de parla molt inferior, sense cap dignitat.

I és clar que parlem el mallorquí, i el seguirem parlant, com a Granada es parla l'andalús i se seguirà parlant. Però un andalús quan va a l'escola apren el castellà, perquè la llengua o l'idioma andalús no existeix com a tal. I això mateix ens passa a nosaltres: hem d'aprendre el català, perquè la llengua o l'idioma mallorquí no existeix com a tal. Però, anem per parts i posem clar d'una vegada lo que és el mallorquí, si idioma o dialecte.

Es les dues coses. I mos ho diu una veu tan autoritzada com la d'En Francesc de Borja Moll:

"Entre llengua i dialecte no hi ha diferència essencial, sinó única-

Jo crec que d'aquella llavor, sembrada llavors, en recollim avui unacollita de confusions. I no podem posar-ho en dubte tots els que creim en la capacitat transformadora de l'escola. Ens transformaren gairebé en ninots de fira, on la normativa del "Nuevo Imperio" no tenia més que tirar dels cordells per fer-nos ballar al seu so. I ballàvem, ja ho crec que ballàvem. No sé ben bé per què, ¿o sí que ho sé?, però quan veig els desbarats que s'escriuen per les "cartas al director" tot d'unes relacions amb aquell "Nuevo Imperio", un imperi alienant, farcit de silencis i confusions. Sense cap dubte és la collita d'aquella sembra. I d'altres sembres vengudes més tard, com la d'En Pep Gonella i els seus deixebles. Fan renou i esqueinen en nom d'un mallorquí de via estreta. ¿Tenen que veure amb aquell "Imperio" o amb la creu gamada?

ment diferència de punt de comparació. Tot sistema natural de parlar és, al mateix temps, llengua i dialecte: és llengua si es considera com un sistema de signes orals d'evolució històrica ben caracteritzada, en relació a un altre sistema que té característiques essencialment diferenciades; és dialecte si es considera com un sistema de signes orals que no es distingeix sinó accidentalment d'un altre, amb el qual, per tant, forma una mateixa llengua o idioma. Així podem dir, per exemple, que el castellà de Burgos és un dialecte si es compara amb el castellà que es parla a Santander o a Cuenca, però és llengua si es compara amb el francès de Burdeos o de Lió. Anàlogament, el mallorquí és una llengua

si el miram en relació al castellà, al francès o a l'italià, i és un dialecte si el consideram en les seves peculiaritats respecte al gironí o al valencià".

"Així, doncs, queda clar que el dialecte no és un sub-idioma, una cosa inferior en dignitat a l'idioma, sinó la forma especial que l'idioma té en una àrea geogràfica determinada. I els sub-dialectes no són dialectes inferiors, sinó varietats d'un mateix dialecte. I també dins el mallorquí hi ha varietats d'aquestes, ben definides, com el pollencí, el solletric, el felanitxer, etc., però totes són "mallorquí"; i pel fet de ser mallorquí, totes són català".

Queda clar, idò, que el mallorquí, així com el menorquí i l'eivissenc, for-

men una de les tres rames que componen el català. Les altres dues són el valencià i la parla de Catalunya. Per tant el nostre idioma és el català. Tot el demés són coverbos que no treuen cap a portal, històries que no condueixen a altre punt que el de la confusió, el que se diu embullar la troca. ¿Per treure'n tallada? És de su posar que sí. Sempre hi ha pescadors d'aigües remogudes.

Tota llengua no és una col·lecció de paraules, sinó que és un sistema, una estructura i per que això pugui ésser possible es necessita una normativa, una unitat, una unificació de totes les diferents rames. Però d'això ja en parlarem un altre dia. Ara vull acabar diguent que aquesta unificació sols és possible si la nostra llengua s'apren a les escoles.

COLLABORACIONS

Materials per a la nostra història

COMENÇAMENT DELS PROTESTANTS

Emparats en la Constitució de 1869, que garantitzava la total llibertat de culte tant públic com privat, els predicadors, la majoria espanyols i els altres anglesos principalment, de les diverses esglésies protestants (presbiterians, metodistes, luterans, etc.) començaren a escampar les ensenyances bíbliques arreu de l'Estat Espanyol.

Els metodistes arrelaren principalment a Barcelona i a les Balears. El mateix any de 1869, el menorquí D. Francesc Tudury de la Torre obrí a Maó una capella evangèlica i una escola. Arribà a tenir 150 alumnes.

Aquell any, segons "La Unidad Católica", es feia a Mallorca una forta campanya de propaganda evangèlica a base de repartir llibrets i fulletons; principalment en els pobles de Sóller, Pollença i Alcúdia. Es repartiren uns 6.000 llibrets. Segons el canonge D. Josep Tarongí era extraordinària la quantitat de propaganda que arribava a les nostres platges.

Un temps després el Sr. Tudury vengué a Mallorca i obrí una llibreria bíblica a la mateixa plaça de Cort, davant l'Ajuntament.

La Restauració de la Monarquia i la promulgació d'una nova Constitució l'any 1876, la de més llarga vida de totes les que hem tengudes, senyalen el començament d'una nova etapa. La Constitució a l'article 11 declarava: "Ningú serà molestat dins territori espanyol per les seves opinions religioses ni pel compliment del seu respecte culte sempre i quan es respecti degudament la moral cristiana". Afegia un aclariment molt important: "No se permetran, no obstant, altres cerimònies ni manifestacions públiques més que les de l'Estat".

Encara que els protestants, per norma, no realitzin demostracions públiques de la seva religiositat, el fet de tenir prohibida tota manifestació exterior les degué esser una forta traba a l'hora d'explicar la seva fe. No les quedava altre remei, per a donar-se a conèixer, que organitzar reunions a cafès, petites tertúlies, trobades familiars i repartir propaganda de manera casi clandestina.

De Barcelona també vengueren predicadors. Compareixien en aquells llocs on hi havia més disidència política i religiosa; on les autoritats eclesiàstiques havien perdut més influència davant els feels. Pareix que, també, mesclaven les exposicions bíbliques amb les manifestacions polítiques.

Una part dels nostres polítics, tant els liberals com els conservadors o republicans, admiraven les teories i pràctiques polítiques dels anglesos. El bipartidisme conservador-liberal, promogut pel qui va esser durant molts d'anys president del Govern Sr. Cánovas, volia esser una imitació del sistema anglès. Els veinats ja mos cridaven l'atenció. L'any 1872 i següents mos havia visitat l'Arxiduc.

El capitalisme anglès havia realitzat inversions a l'indústria i mineria. En defensa d'aquests interessos econòmics intervenia dins la política nacional. El Sr. Maura afirmava, anys després, que s'havia aprovat la llei de llibertat religiosa degut a inspiracions doctrinals, contagis exòtics, etc.

La marina de guerra anglesa dominava i controlava el tràfic del Mediterrani. Pareix que va ajudar a la distribució de propaganda. Quan l'any 1893 els metodistes (protestants) del nostre poble eren fortament pressionats, es va fer córrer la veu que per venjar aquells atacs vendria una esquadra anglesa a bombardejar el poble.

L'any 1876 D. Bartomeu Alou va anar a treballar a Palma. Com que era una persona curiosa i amb inquietuds, volia esser metge, devia assitir a moltes reunions i conferències. L'any 1878, el mes d'octubre, vengué a predicar a Palma el pastor metodista anglès Reverend Thomas Harry Rule. Segons conta a les seves memòries, va esser el que convertí al metodisme al Sr. Alou.

Pep Terrassa

EDUCACIÓ AVUI Gori Mateu

Avui començam a pensar en dubte la pomposa retòrica que hi ha entorn del món de l'educació. L'educació quasi sempre ha tengut uns caires gairabé elitistes i el seu fonament ha estat indefinit, buit i molt abstracte.

Es fa necessari determinar amb claredat el procés fonamental de l'educació per a poder prendre postures clares i ben definides.

Molts de pensadors, filòsofs i educadors viuen dins un món de sofisticades reflexions intel·lectuals, mentre les nostres escoles segueixen mètodes passats de moda, dignes d'esser arxivats com a records d'un dolorós passat.

L'amor de l'educador s'ha de manifestar, ara més que mai, amb humilitat, consideració, cortesia i respecte.

La nova escola no pot tenir per finalitat el produir empleats de banca, metges, mestres o industrials eficients. Tampoc pot pensar únicament en luxosos edificis, modernes biblioteques, laboratoris amb les millors tècniques.

S'ha cercat el desenvolupament del pensament mecànic amb una notable acumulació de dates.

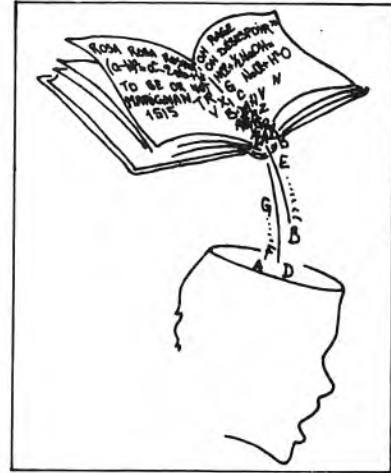
I lo més important, en el món de l'educació, no és l'institució, ni els mestres, ni els llibres, sinó el nin. Els mestres han de manifestar una càlida confiança amb l'alumne. Aquesta confiança es refereix a lo que el nin és realment i no a les imatges que s'han fet els demés d'aquest nin.

nin amb imposicions, amb solucions fetes, amb coaccions permanents, és privar-los d'una de les experiències més riques del ser humà. El nin ha d'esser independent, original, creatiu, capaç de solucionar per si mateix els seus problemes.

El nin ha d'esser ell mateix, amb la seva pròpia personalitat, sense por ni temors injustificats. El nin ha de fer el que desitja fer, sentint-se a gust, per a poder créixer en un clima emocional sà. No d'esser la imatge dels seus pares ni dels seus professors. Té la seva pròpia identitat.

Hem cultivat molt poc la sensibilitat dels nostres nins. Els hem aficat dins unes escoles molt grans, quasi anònimes, amb sales enormes, amb corredors llarguíssims. Se senten com a números dins unes intrincades organitzacions. Els falten patis amples, cels oberts, gojosa llibertat, acollida serena, respecte a la seva sagrada individualitat.

L'educació verdadera cercarà avui, que cada nin compregui la totalitat de l'home, que observi amb curiositat els valors i les creences; l'ajudarà a superar el temor, a preguntar amb curiositat, a dubtar creativament; el farà capaç de cercar la veritat per si mateix i solucionar els seus problemes.

El vertader educadors s'interessa per la persona i no per la quantitat de coses que aprèn. Sabrà entrar dins el món de l'alumne amb un infinit respecte a la seva individualitat, sense autoritarismes frustrats, La autoritat excessiva bloqueja la capacitat creativa. "Els savis no fan ús de l'autoritat i els qui fan ús de la seva autoritat no són savis".

Educar no és tan sols informar, sinó, sobre tot, suggerir els camins se la sabiduria i de la veritat; és donar l'oportunitat de que els nins siguin ells mateixos i descobresquin el seu propi potencial. Una tasca difícil, però molt hermosa.

Amb molta de freqüència les nostres escoles ens dirigeixen cap a unes professions emmarcades dintre d'un sistema d'explotació. Situen la persona dins la societat establerta, massa vegades injusta, en la que lo important és el sistema i no la persona.

Educar per a trobar una bona col·locació, és crear uns sers irreflexius que segueixen una rutina mortal i interminable. Se trepitja la seva creativitat i la seva capacitat de sorpresa.

El nin té, dins lo més profund de si mateix, un viu desig d'aprendre que ha d'esser respectat i estimulat. Tan sols aprendrà dins un clima de tendresa, d'acollida i de respecte inviolable a la seva individualitat.

El nin s'ha de sentir segur i a gust tant dins casa seva com dins l'escola. Atempten contra la seva seguretat les imposicions irreflexives, els decrets volents, els càstigs continuats, les limitacions a la seva creativitat, que fomenten l'agressivitat i el temor.

Anegar la necessària curiositat del

fins quan?

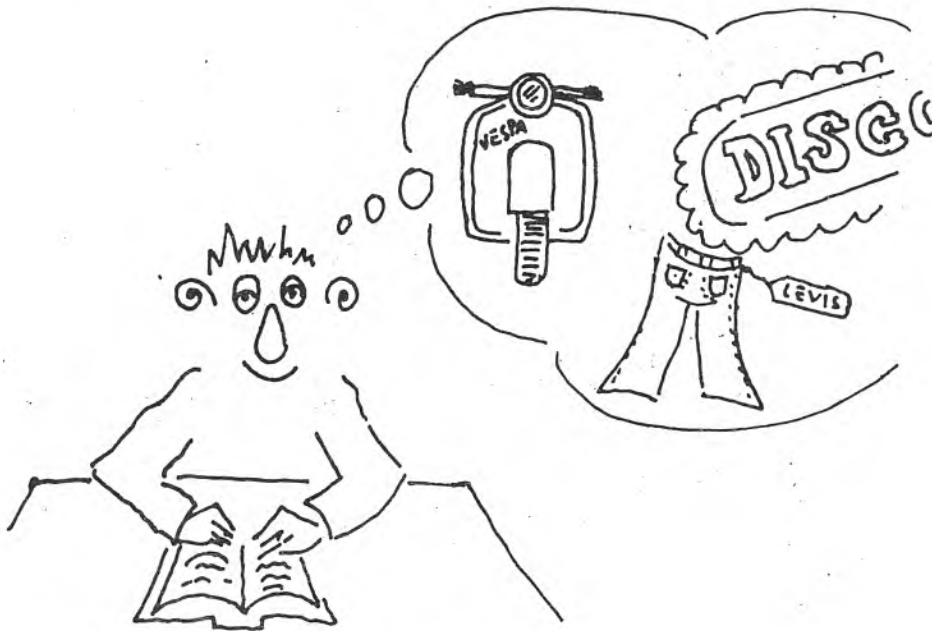
Es parla molt de que els nins d'ara no tenen imaginació ni il·lusionisme per res i s'avorreixen molt amb els seus jocs. Es diu que això és degut a que ho tenen tot fet; qualsevol cosa que volen, tot d'una la tenen. Això és - ben ver, però aquesta manca d'il·lusionisme no es troba només en els infants, sinó que a mida que el nin creix va desitjant coses més grosses que se li donen sense que l'al·lot hagi de suar-les gens.

Tot el que fan els pares amb els fills és perquè els estimen molt, no hi ha cap dubte. Els pares diuen: "Tot lo que jo no he tengut, tot lo que a mi m'ha mancat, vull que ho tengui el meu fill". És raonable aquesta afirmació, però, a vegades, abans de donar-

vol pensar però que, de fet, són aquí.

En segon lloc, el fet de circular - amb aquestes motos sense tenir l'edat i per tant sense permís de conduir, - en el millor dels cassos es pot solucionar pagant una multa de 10.000 pessetes que, lògicament, seran els pares que l'hauran de pagar; i en el pitjor-cas d'un petit accident sense ferits-ja seran 20.000 pessetes més l'impossibilitat de treure el carné amb un temps determinat que sol ésser de dos a cinc anys.

I és llavors quan els pares es movent, es preocupen i fan de tot per a mirar d'arreglar-ho. Quan ja no hi ha solució llavors es donen compte de - que era abans quan haurien d'haver - pensat que si el veínat tenia una mo-

li el que demana haurien de mirar les conseqüències que pot dur allò.

Per exemple: Quan un al·lot de quinze anys demana una moto -perquè, clar, els seus amics i veïnats en tenen una- no sempre es pensa amb el que hi pot haver darrera allò sinó en que - "si el veínat en té una, el meu fill no ha d'ésser manco, si el "nin" ho demana se li ha de donar, no en manca ria d'altre".

No pensen, en realitat, ni pensam - tots, que una moto és, en primer lloc, una màquina perillosa que feta servir malament, sobre tot quan un no sap - circular juntament amb la imperícia i les ganes de córrer, pot dur a conseqüències irreparables que ningú mai -

to que le disfrutàs ell tot sol i que no per comprar una moto al seu fill s'és més manco que els altres. No és el vestit qui fa al frare.

No els ensenyem abans d'hora a ésser temeraris ni a despreciar les - lleis i la mort. Ja ho aprendran tot sols. Si el nostre fill ens demana una moto, facem-lo sofrir un poc al - manco fins que tengui l'edat. No patirà massa per això i de l'altra manera per ventura sí. Siguem responsables per ells i no els hi donem tots els capritxos. Després ho agrairan i no ho haurem de lamentar.

Vodka amb llimonada

És un matí qualsevol, d'un dia qualsevol. L'aurora escampa llum rosada i jove, que s'embruta amb la calitja xalocosa del llevant illenc. Des del Cap Vermell fins a la punta de Cala Gat, la retxa de l'horitzó s'esborra rera les boirines matineres. La platja, farcida de petjades, solitària i deserta, té encara la frescor de la vesprada. Allà enfora, vora l'entrellum, l'illot del Faralló és solament una taca negra sobre el mar, d'un blau brut, i just aquí, les ones, amb llur cançó d'aigua arrossegada, fan joguines a la sorra.

Aquí, entre barques endormiscades i esbarrats, ens direm adéu. Serà un adéu eixut, orfe de sentiment, pentura sense paraules, un adéu més bé de cansament, gairebé de fàstic. La platja serà testimoni del nostre adéu, com abans ho havia estat del nostre amor. Ara els dos miram com una lliberació l'esclat de llum tendre que posarà el punt final a la nostra nit de vi i de roses.

Allí, rera noltros, entre el costellam descloscat de dues barques, sobre la sorra humida, deixam el jaç on s'amotllaren els nostros cossos nuus, com a penyora d'una nit d'amor, absurd i buit. Hem fet entrega dels nostros cossos guiats solament per l'egoisme de l'instint, un tant animal, gairebé com dos gossos que se troben rera una cantonada.

Ara ens direm adéu, ara que la llum de l'aurora ens posa a les galtes les tantes de l'empeguement. Ni el bany d'argent de la lluna, ni les ones amb el seu cant etern de bressol, ni el parpellear dels estels dins les contrades de la fosca, han pogut posar glopades de poesia a aquesta entrega nostra, fi ta darrera d'una nit de gatera. Sí, ara ens donarem la mà amb els ulls baixos, temorencs de descobrir-nos dins la mirada espurnes de vergonya, i, sense que cap mena de sentiment ompli el buit que portan dintre, ens direm adéu. Serà una aventura més sense importància, una nova estupidesa amb el gust agre de Vodka amb llimonada, una absurditat més d'aquesta vida a lloure i plena de soledat, eixorca de lligams que ens fermin a la multitud que ens enrevolta, dins aquestes ciutats de vacances nostres.

Ens trobarem a la terrassa d'un bar estiuenc, a la vorera mateixa de la platja. Era entrada de fosca..L'hora en que les ombres de la tardor ho vesten tot d'irrealitat, l'hora màgica que tot s'esborra i les formes es confonen com dins un bany de misteri. La terrassa estava plena. Una barreja de sons externs, de lleguatsges estranys ho invadia tot, com una petita Babel.

Ens assegurem a un graó de la vorera, sobre la pedra, junt a la sorra encara calenta de la platja. Tota la nostra conversa voltava dins les dues dotzenes de paraules que jo sabia del seu idioma i les altres tantes que ella mal pronunciava del meu. L'única afinitat que teníem era el Vodka amb llimonada. Un rera l'altre, com les llàgrimes d'un rosari, com una lletania de paraules bessones... Vodka amb llimonada... Vodka amb llimonada... Vodka amb llimonada...

A vegades les nostres mirades s'escampaven perdudes per un punt indefinit cercant, pentura, un motiu o una justificació al nostre silenci o, pentura, a la nostra soletat.

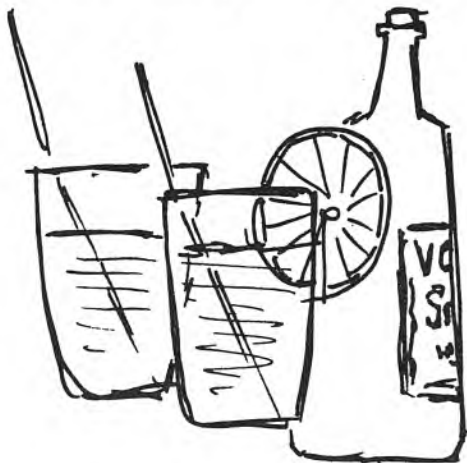
I tanmateix....

Els llums de les barques dels calamarers s'engronxaven, llunyans, dins un mar de fosca, aquí a la vora nostra, les ones se dibuixaven en rengleres d'escuma blanca, una rera l'altra, com el nostre mar de Vodka amb llimonada.

Entràrem a ballar. La sala era ampla i fosca. Els llums de coloraines, apagant-se i encenguent-se, donaven voltes sense aturadís. El conjunt de la discoteca tenia un ambient estrany i agomabolador, no sé ben bé si d'infern o de glòria. Les ombres ballaven pels racons, com monstres apocalíptics. La música era forta, frenètica, desgavellada. Ritmes estranys, amb llenguatges també estranys. Crits i sons s'esfloraven per tot arreu en rauxes trasbalsadores. Sobre la pista les parelles se revinclaven amb contorsions primitives, salvatges, gairebé endimoniades. L'ambient era sufocant, caldejat. Els cosos llambrejaven de suada. Tot eren topades i refrecs, mirades febrores, paraules calentes, baf de suc.

Tota una joventut de calçons vaquers, refregats i bruts, esbravant-se per viure a cada moment totes les sensa-

cions possibles. De prompte va canviar la música. Ara era lenta, suau i tendra com una moixonía, com una veïadura dita a cau d'orella. Les notes s'esfilagarsaven llarguerudes, com degotissos de joguines sensuals.

Ens aferràrem. Al principi amb timidesa, temorencs pentura d'exterioritzar els desitjos que, estimulats per l'alcohol, ens bullien a la sang.

Tenia els llavis gruixats i molsuts, com una poma madura. L'esguard transparent, a vegades absent, com escampat per contrades llunyanes, altres en canvi, els seus ulls em fitoraven insistents, esplugant l'interioritat dels meus. Ens aferraren fort. L'abraçada va escapolar la tímidesa. El balloteig ens afollava l'intimitat. Perduda la vergonya, ja forem el mascle i la femella front a front, amb tot el seu bagatge de sexualitat, fam de mossegades i desitjos de possessió. Ens besàrem. Beguérem més Vodka amb llimonada. Tornàrem a ballar. Tornàrem a besar-nos. Tornàrem a beure.

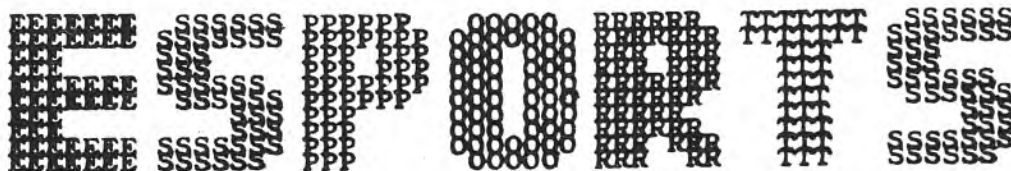
Ara, allí, rera nosaltres, entre les dues barques, sobre la sorra, queda el gual on ens rebolcàrem nuus dins una lluita d'una sexualitat egoista i cruel.

Ens donam la mà. No ens miram.

Adéu, he dit jo.

Ovidesen, ha dit ella.

Es Xoric de Son Xona

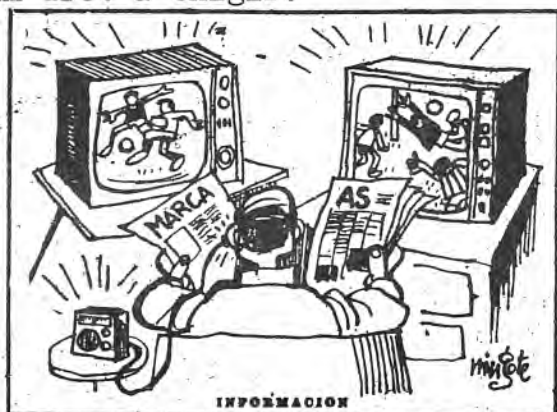
Al futbol dels nostres pecats hi ha mar de fons. A les tertúlies habituals la gent parla i no acaba, de la precària, de la delicada, de la greu situació per que travessa l'Escolar. Els uns amb resignació fatalista, donant com a fet consumat el descens de l'equip a Primera Regional. Els altres -proposant solucions que van des del canvi d'entrenador fins al fitxatge de quatre o cinc jugadors de fora.

El fet, inqüestionable, és que, a l'hora d'escriure el present article, l'equip es troba el darrer de la classificació, amb cinc negatius i amb unes perspectives no gaire clares.

¿Què és lo que ha duit a l'Escolar a aquesta situació? ¿Com ha estat possible arribar a tal punt? Tots, noltros els primers, abans de començar la temporada érem prou optimistes. Pensavem que la plantilla, justament compensada

entre joves i veterans, estava capacitada sinó per a ésser una de les capda venteres, sí al manco, per a mantenir-se folgadoament i sense problemes. I en cara per a oferir-nos capvespres de bon futbol. Confiavem, també, en Bestard, en la seva serietat i en la seva capacitat de treball. Per últim, esperavem lo millor d'una Directiva amb gent nova i amb ganes de fer coses. I no. Res ha sortit, fins ara, d'acord amb les previsions. Més bé diríem que tot està sortint al revés de lo esperat. ¿I com així?

Quan les coses marxen bé, ningú es demana el perquè. Va bé i prou. Ningú és "responsable" de lo bo. Si se guanyen partits es perquè "s'han de guanyar". Tot sembla lògic i normal quan no hi ha problmes, com si ningú hagués d'haver fet res per tal que les coses anassin per bon camí. Però, ai! si el rumb se torç, si la nau no navega per bones aigües, tots tenim dret a demanar explicacions, tos tenim dret a exigir-nos en judges, tots tenim dret a exigir responsabilitats. I això, que des de l'òptica d'un soci o d'un simple aficionat sembla un dret irrenunciable, és quelcom més complexe sobre tot quan es tracta de futbol "aficionat". I aquí, aficionats ho son tots, des dels jugadors fins al president. Qui més qui manco hi perd el temps i la llavor darrera el futbol. Aleshores, ¿fins a on tenim dret a exigir?

Que quedi ben clar que no tractam de fer unaapassionada defensa, a tot nivell, de l'Escolar. El que volem és no treure els peus del test. Lo que intentam és donar una opinió des de la serenitat ja que com més nerviosos mos posem tots, més difícil mos resultarà sobre quina és la solució més convenient.

Mos permetriem de demanar, per bé que tal i com van les coses resulti poc escaient demanar res, que els socis i aficionats no donin l'esquena a l'equip ans bé que el recolzin en aquests moments de dificultat. Exigint, si voleu, a la Directiva que assumesqui

el seu paper amb valentia i dignitat, exigint als jugadors que es deixin la pell al camp, exigint a l'entrenador que dugui a terme la seva tasca amb decisió i coratge. Però sempre des d'una posició constructiva, desitjant que l'Escolar pugui sortir d'aquest clot en que es troba.

Volem pensar que amb l'ajuda de tota la situació no és irreversible. En últim cas, hauriem de recordar que el futbol ha de constituir per a tots, jugadors i espectadors, un entreteniment i no una qüestió vital de la que en hem de fer un drama.

.....

Al número passat publicarem una carta firmada per Xisco Vives i Sebastià Nebot, en resposta a unes consideracions nostres respecte del tennis. Bé, pensam que en la majoria de punts no fan més que donar-nos la raó. També ells es queixen de la manca de facilitats per a poder practicar un deport ben dotat d'instal·lacions. També ells es queixen de la falta de promoció. Tan bé ells es queixen de la desatenció de que son objecte per part de les autoritats federatives.

Lo que més mos agrada constatar, i aquí mos desdeim de lo que publicarem, és de veure que el tennis no és un deport tan mort com mos pensavem. Mos alegra infinitament veure que hi ha gent que el "sent" i no només perquè faci bo. A ells les deim, endavant! Lluitar per a "popularitzar" el tennis. I conta, sempre, amb les pàgines de "Cap Vermell" que estiran obertes per a vosaltros. Lo únic que mos permetem de demanar-vos, és que mos passeu tota l'informació que considereu interessant sobre el "vostre" esport. Nosaltros quedam a la vostra disposició.

.....

Ha començat la lliga 81-82 de Petanca, i per segon any compareix el Cala Rajada a la competició, formant part del grup corresponent de 3ª Categoria. Els resultats dels tres primers partits han estat:

Portixol, 8 - C.Rajada, 1
C.Rajada, 4 - Palma, 5
Son Flor, 5 - C.Rajada, 4

Com podeu veure, no s'ha pogut iniciar més malament la cosa. Però bé, els animosos jugadors del Cala Rajada no s'esbuquen per això. Ja vendran temps millors. A més a més, aquí si que podem dir que el resultat és lo de menys